

Motivation og handlekraft

Anne Kirketerp, psykolog, Ph.d.

Fri forsker

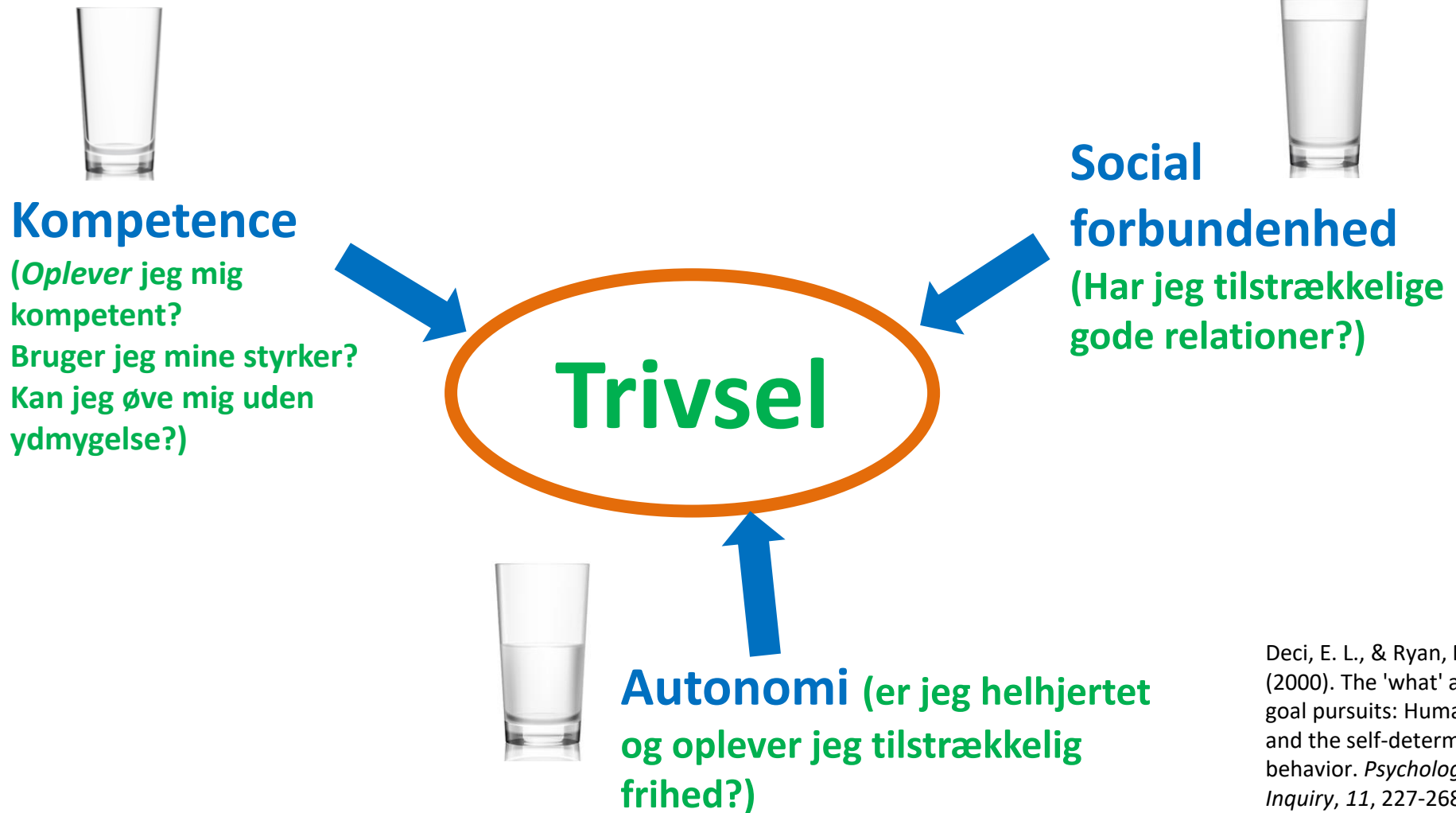
www.annekirketerp.dk

anne@annekirketerp.dk

Skubmetoden

Trivsel = opfyldelse af Basale psykologiske Behov

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The 'what' and 'why' of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11, 227-268.

Positivt konstruktivt Feedback

Øger indre motivation

Negativ Feedback

Mindsker indre motivation

Hvorfor?

Fordi vi har et fundamentalt psykologik behov
for at være kompetente.

Vejledningsspørgsmål til SDT

Fortæl om de 3 behov:

- Oplever du, at du kan følge med i undervisningen?
Ved du hvordan du kan øve dig, hvis der er noget du synes er for svært?
- Er du tryk ved dem du går i klasse med? Har du det godt sammen med dine klassekammerater?
- Oplever du, at du selv kan bestemme over dit liv?
- Ved du, hvilken retning dit liv skal tage?
- Er der noget du virkelig godt kan lide i skolen?

- Hvis du har 10 bolde du kan fylde i hvert glas. 10 er godt 1 er dårligt – hvor mange bolde skulle der så i hvert glas?

...eller

- Sæt en streg på glasset (jo mere fyldt jo bedre)

Kompetence

Venner/
relationer

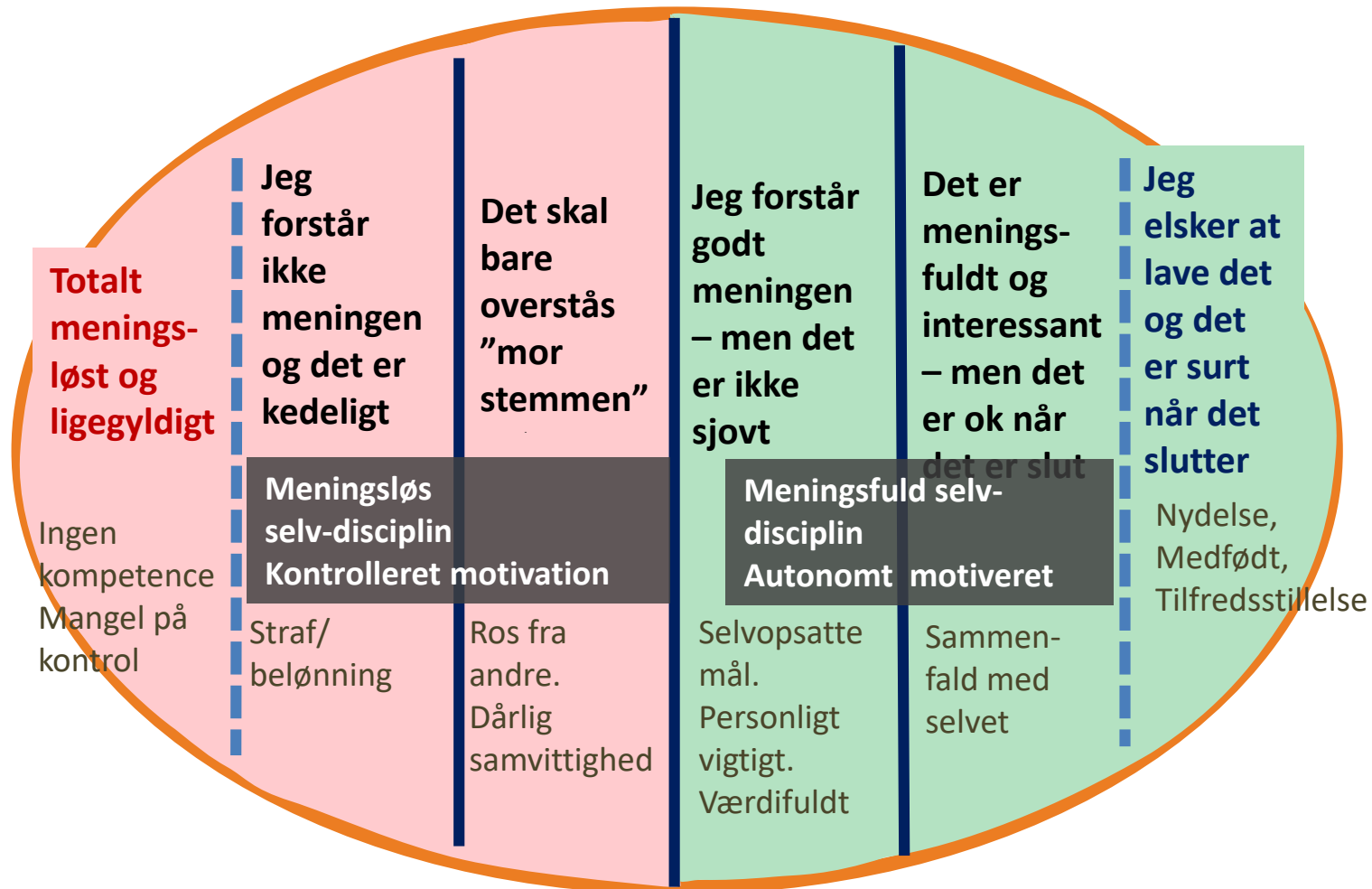

Frihed og interesse

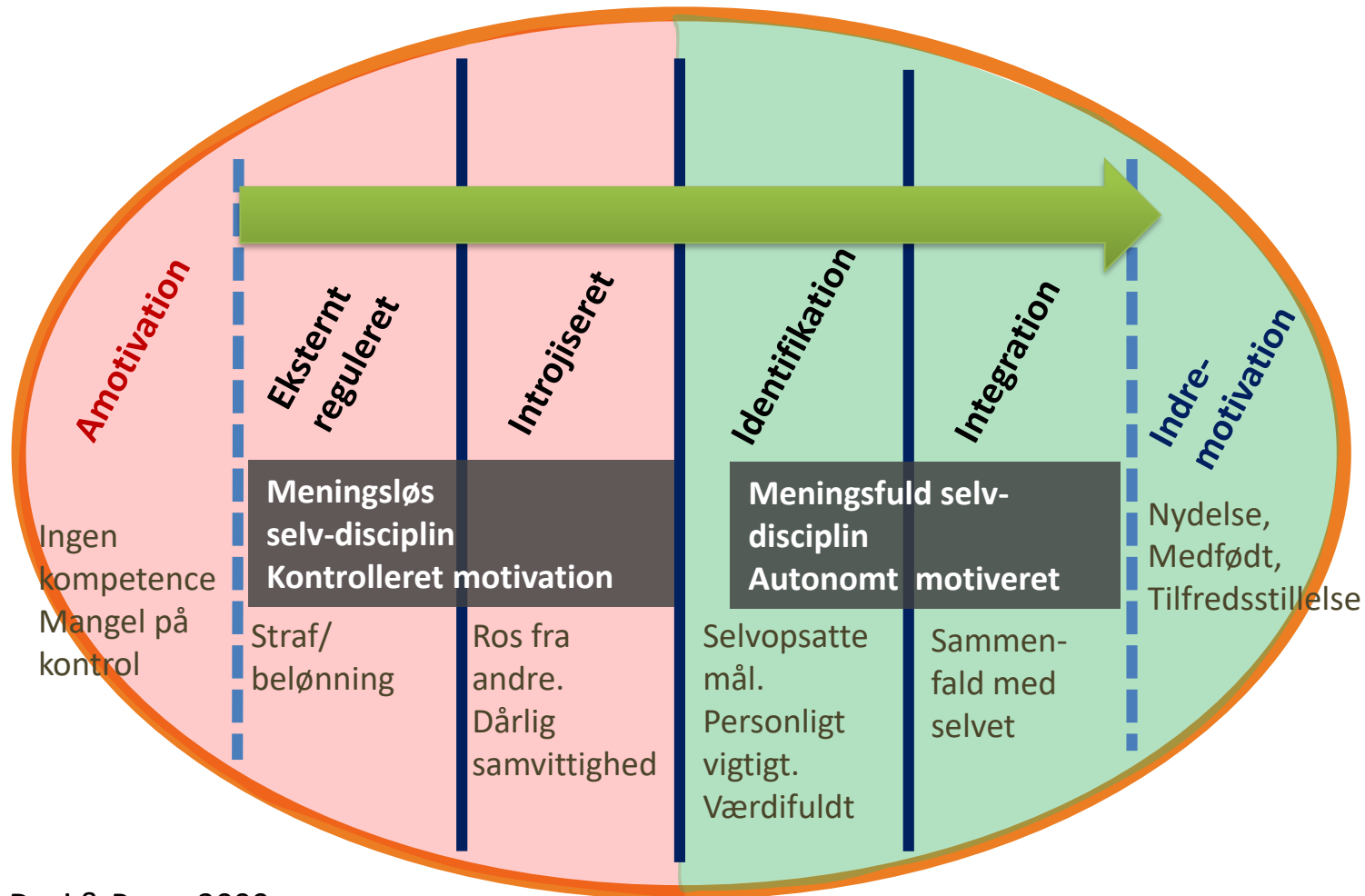

Hvad kan du gøre for at der kan komme flere bolde eller stregen hæver sig?
Med udgangspunkt i "Hvem du er", "hvad du allerede ved og kan" og "Hvem du kender"?

Ydre og indre motivation

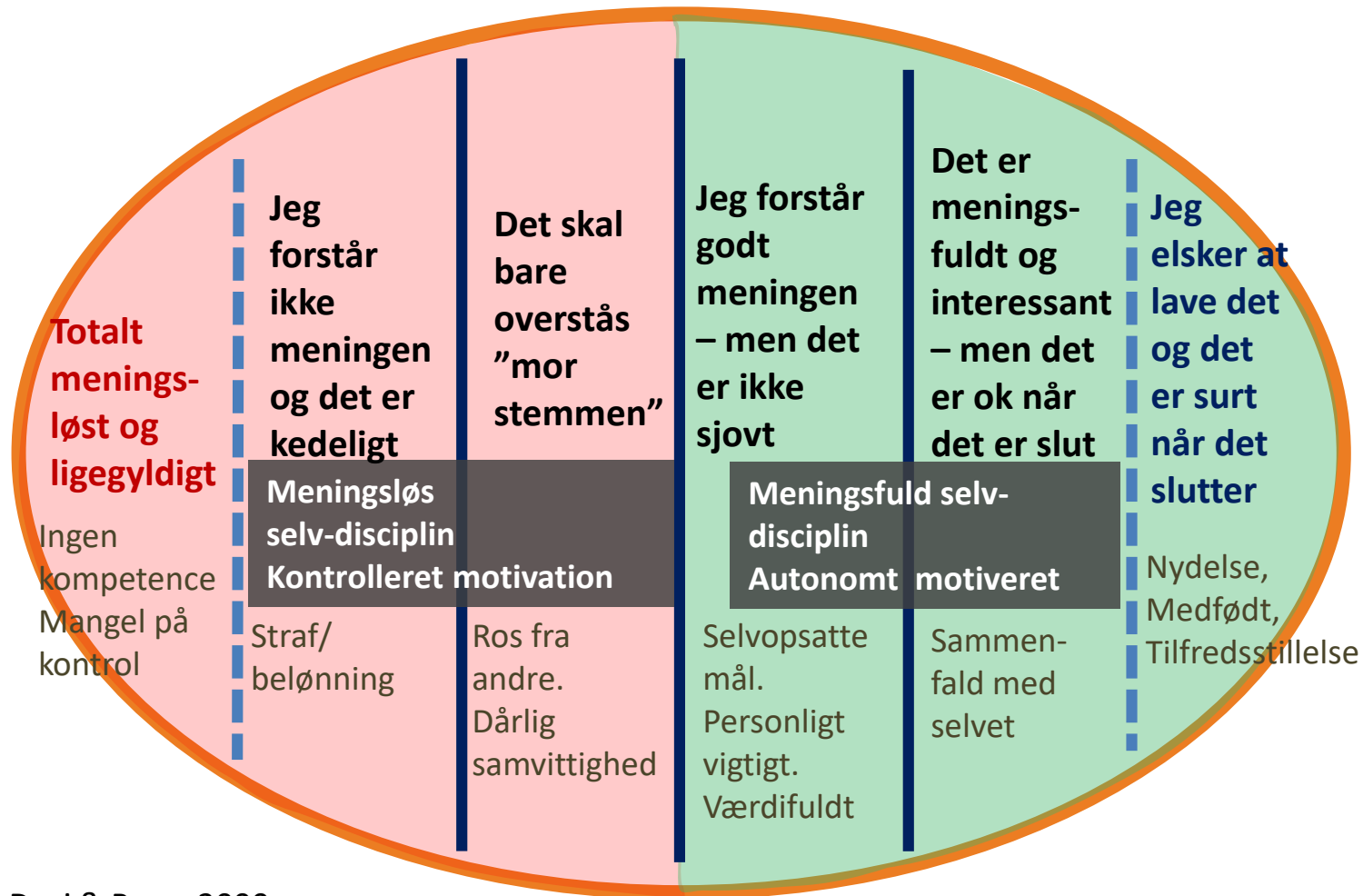

Ydre og indre motivation

Efter Deci & Ryan, 2000.

Ydre og indre motivation

Efter Deci & Ryan, 2000.

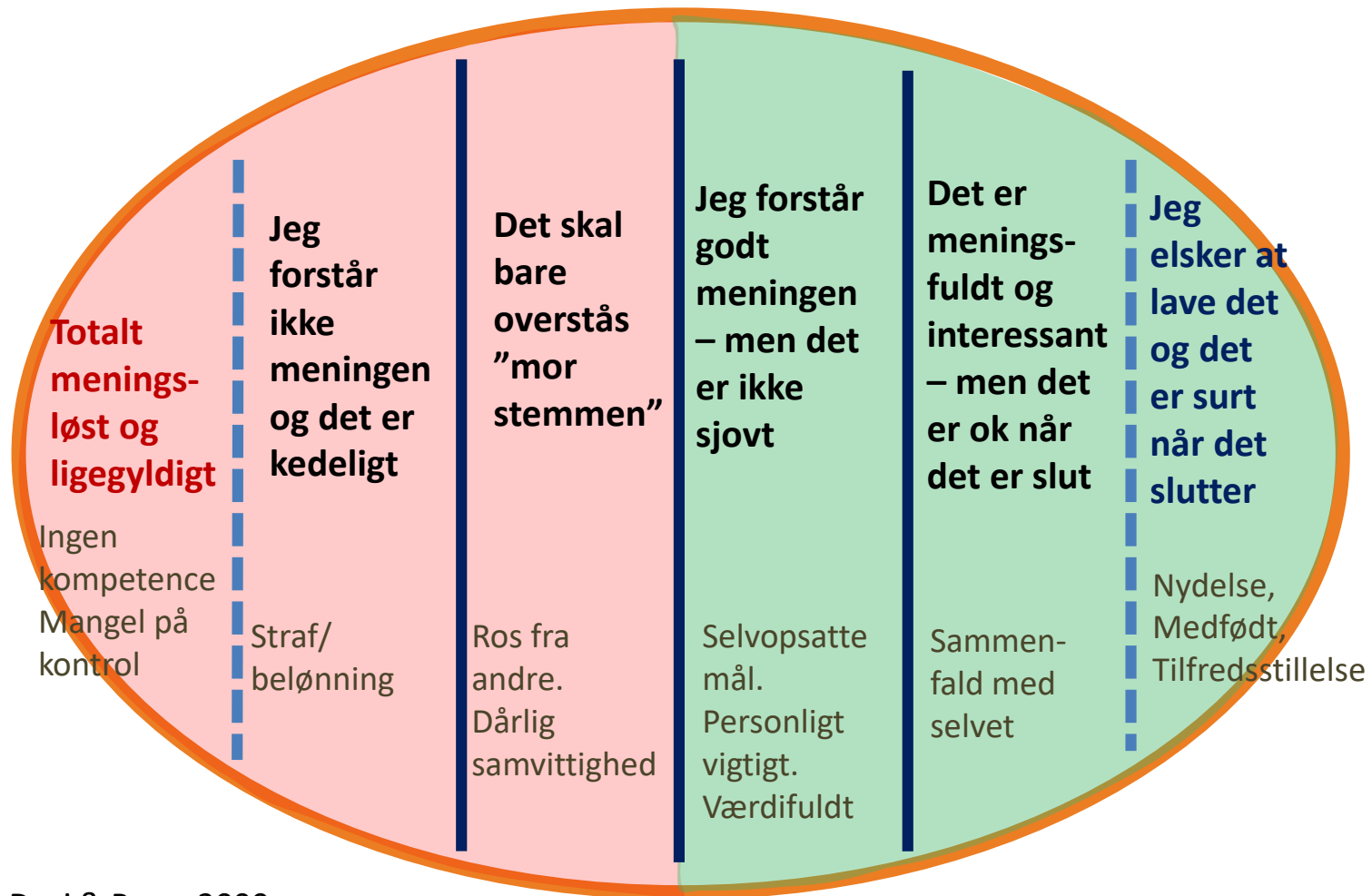
Amotivation

Lært hjælpeløshed	Ingen relevans/værdi/interesse	Rebellen
Gentagne oplevelser af ydmygelse og magtesløshed.	Ingen oplevet relevans for det man skal lære.	Man er <u>imod</u> det man skal lære. Man kæmper for at undgå undertrykkelse af de tre behov.

E.Decy & R. Ryan, (2017). Self-Determination Theory. Basic Psychological Needs in Motivation, Development and Wellness.

Ydre og indre motivation

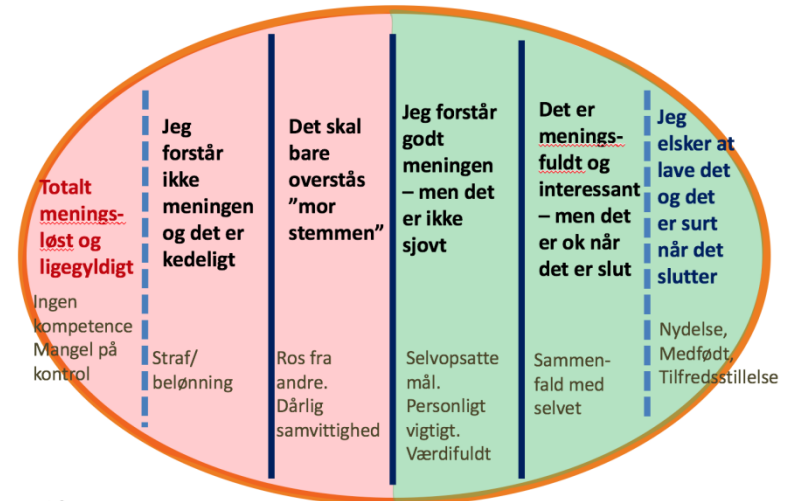

Efter Deci & Ryan, 2000.

Spørgsmål til Indre/ydre motivation

- Gennemgå modellen og fortæl ud for hver søjle hvad du laver når du er

Eksternt motiveret,
Introjekt motiveret osv..

Efter Deci & Ryan, 2000.

Spørg til hver søjle: Hvad kunne du gøre for at blive mere indre motiveret (autonomt motiveret?)

Med udgangspunkt i "Hvem du er", "hvad du allerede ved og kan" og "Hvem du kender"?

Indre Motivation

Initieret indefra

Aktiviteten er belønningen

Fokus på aktiviteten

Ydre Motivation

Initieret udefra

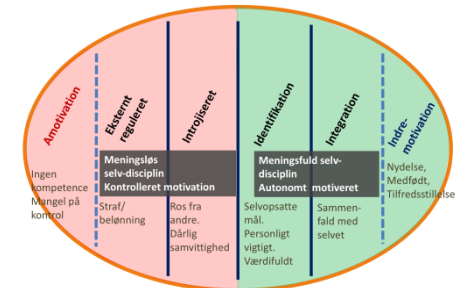
Belønningen er adskilt

Fokus på belønning

Autonom vejledningskontekst (man fylder de 3 glas ved:)

- Forklare rationaler overbevisende – folk skal have gode begrundelser
- Give folk konstruktiv og positiv feedback
- Tage folks perspektiv – lytte – møde folk hvor de er
- Give folk gode valgmuligheder
- Give folk gode muligheder for udforskning/tage initiativ
- Behovs-understøttelse tilfredsstiller basale psykologiske behov og fremmer autonom motivation

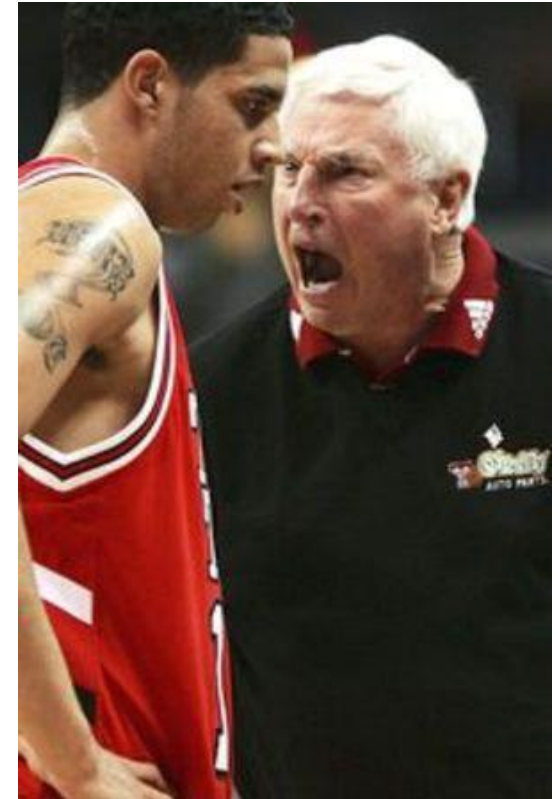

Kontrolleret vejledningskontekst

Press folk gennem tvang og forførelse til at performe ved:

- Trusler
- Belønning
- Truende/krævende sprog
- Negativ evaluering og kritik

Dette underminerer autonom motivation og fremmer kontrolleret motivation

Amotiverende undervisningskontekst

- Afslør inkompetence på en ydmygende måde
- Omtal dårlige personlige egenskaber
- Undertryk alle tre behov

Amotiverende kontekster underminerer alt motivation og selvregulering

Hvad Autonomi IKKE er i SDT

- Det er ikke uafhængighed
- Det er ikke et udviklingstrin
- Det er ikke individualisme

Opmærksomhed på ”næste bedste skridt”

Det eneste vi har kontrol over er os selv og de midler vi har til rådighed!

Målorienteret Kausal

Puslespil

Middelorienteret Effectuel

Crazy quilts

Kirketerp, 2014, Saras Sarasvathy: 2001, 2005, 2008

”Næste bedste skridt”

Det **eneste**, vi har kontrol over, er os selv. Hvis vi hele tiden beskæftiger os med den næste bedste handling, bliver vores handling overkommelig og mulig.

Vejledning som "Bird in hand"

Lad være med at vente på den perfekte mulighed. Start med at basere din handling på, hvad du har ved hånden:

- (1) hvem du er,**
- (2) hvad du ved og kan**
- (3) hvem du kender**

LIGE NU!

- Det er ligegyldigt hvor meget folk ved, hvis de ikke har modet til at bruge det!

Anne Kirketerp

Film på YouTube

Foretagsomhed og skubmetoden

<https://www.youtube.com/watch?v=t0OKDvVd6Xg>

Self-efficacy:

<https://www.youtube.com/watch?v=ua2HDwfPdQ8>

Effectuation:

<https://www.youtube.com/watch?v=-5KiCMeAbfI>